

Glossariy

6.2 Odamning nerv sistemasi

1. Nerv sistema — organizmda ma'lumotlarni qabul qilish, uzatish va boshqarishni ta'minlovchi tizim.
2. Markaziy nerv tizimi (MNT) — miya va orqa miya, boshqaruv markazi.
3. Periferik nerv tizimi (PNT) — markaziy nerv tizimi bilan tana a'zolarini bog'lovchi nervlar.
4. Nevron — nerv hujayrasi, impulslarni qabul qiluvchi va uzatuvchi.
5. Dendrit — neyronning impulslarga sezgir qismlari, signalni qabul qiladi.
6. Akson — impulslarni boshqa hujayralarga uzatadigan uzun tolacha.
7. Sinaps — neyronlar orasidagi impuls uzatish joyi.
8. Myelin qavati — aksonni qoplab, impuls uzatilishini tezlashtiruvchi mantoqcha.
9. Nerv impuls — asab hujayrasida harakatlanuvchi elektr signali.
10. Refleks — tashqi yoki ichki ta'sirga avtomatik, tezkor javob.
11. Sensor nervlar — sezgir ta'sirlarni markaziy nerv tizimiga uzatadigan nerv hujayralari.
12. Motor nervlar — markaziy nerv tizimidan effektorlarga impulslari uzatadigan nervlar.
13. Refleks yaylov — refleks javobini shakllantiruvchi nerv zanjiri.
14. Korteks (miya qobig'i) — miya tashqi qatlami, ongli boshqaruv markazi.
15. Orqa miya — nerv impulslari markaziy nerv tizimiga kirib-chiqishini ta'minlaydi.
16. Avtonom nerv tizimi — ichki organlarni boshqaruvchi nerv tizimi.
17. Sympatik nerv tizimi — organizmni stressga tayyorlovchi bo'limi.

18. Parasympatik nerv tizimi — organizmni dam olish va tiklanishga yoʻnaltiruvchi boʻlimi.

19. Gliya hujayralari — nerv hujayralarini qoʻllab-quvvatlaydigan hujayralar.

20. Nerv boʻgʻimlari (gangliya) — nerv hujayralari toʻplami, periferik nerv tizimida joylashgan.